

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van LPM
mevrouw C.J. Nuyts

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Vragen ex art. 47 RvO inzake subsidies

DATUM
29 april 2020
30-04-2020

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
(Stefan) Vreedendaal, van

TELEFOONNUMMER
043 350 5444

ONZE REFERENTIE
2020.02297

E-MAILADRES
Stefan.van.Vreedendaal@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Nuyts,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de vragen die uw fractie gesteld heeft in het kader van artikel 47 van het Reglement van Orde.

Vraag 1:

- Is het correct dat er in maart 2019 geen accountantsverklaringen over 2016 en 2017 lagen?
- Vóór 2016 kreeg Daalhoeve ook al bedragen van enkele tonnen, waar zijn die accountantsverklaringen?

Antwoord 1:

- Dat is correct. Op 5 februari 2019 heb ik in een bestuurlijk overleg met Daalhoeve opdracht gegeven deze accountantscontroles alsnog te laten uitvoeren.*
- Zie beantwoording d.d.7 juni 2019, antwoord 7:*

Jaar	Omschrijving	Bedrag
2013	Exploitatiesubsidie 2013	€ 26.766
	Subsidie Meer voor elkaar	€ 7.850
	Subsidie opknappen toiletunit Daalhoeve	€ 25.000
2014	Exploitatiesubsidie 2014	€ 44.978
	Geld voor de buurten 2014-2015	€ 6.500
	Leefbaarheidsfonds Daalhof	€ 60.000
	Hekwerk Daalhoeve	€ 898
2015	Exploitatiesubsidie 2015	€ 39.712
	Verzorging dieren Stadspark	€ 27.875
	Subsidie tender samenwerken	€ 19.960
	Subsidie tender vrijwilligers koesteren	€ 14.422
	Innovatietraject gemeenschapsvoorzieningen	€ 35.000
	Bijdragen Daalhoeve	€ 34.900

Vragen ex art. 47 RvO

DATUM
29 april 2020

De Algemene Subsidieverordening 2015 liet niet toe om bij een cumulatie van subsidies boven de €50.000,- alsnog een accountantsverklaring te eisen. Daarom zijn er voor die subsidies geen accountantsverklaringen. Rest het bedrag van €60.000,- uit het Leefbaarheidsfonds van 2014. Momenteel wordt uitgezocht hoe de verantwoording van deze subsidie is verlopen en in hoeverre het aanleveren van een accountantsverklaring voorwaarde was voor subsidies vanuit het Leefbaarheidsfonds.

Vraag 2:

- a. Wat zijn de twee data van de recent opgemaakte accountantsverklaringen van 2016 en 2017?
- b. Had de kinderboerderij de subsidie moeten terugstorten als de Stichting het in 2019 niet was gelukt om, alsnog met terugwerkende kracht accountantsverklaringen en verslagen te laten opmaken over 2016 en 2017?
- c. Waarom antwoordt u aan de gemeenteraad in de RvO vragen, dat alles in orde is en vertelt u niet, dat op het moment (maart 2019) wij vroegen of de vereiste accountantsverklaringen opgemaakt en overlegd waren, er helemaal geen stukken, geen inhoudelijke verslagen en geen accountantsverklaringen van 2016 en 2017 waren, maar dat alles moest worden gereconstrueerd en opgemaakt?
- d. Is het correct dat u als nieuwe wethouder van dit dossier, het bestuur van St. Daalhoeve heeft uitgenodigd voor een gesprek en duidelijk heeft gemaakt dat het bestuur jarenlang niet voldeed aan de subsidiecriteria en dat de ontbrekende accountantsverklaringen alsnog zouden moeten worden opgemaakt omdat anders de subsidiebeschikkingen niet konden worden afgegeven en er geen nieuwe subsidie meer verstrekt kon worden?
- e. Hoeveel waren de kosten van de twee accountantsverklaringen die u heeft betaald? En hoog zijn de kosten die onze financiële afdeling heeft moeten maken?
- f. U schrijft dat St. Daalhoeve *“abusievelijk geen accountantsverklaringen heeft laten opmaken”*. Wat bedoelt u met die woorden?
- g. Ieder bestuur is en behoort op de hoogte te zijn van de criteria voor het voldoen aan de subsidiebeschikking, en de bestuursleden die aandrongen om aan de financiële vereisten te voldoen werden door de penningmeester uit het bestuur gegooid, dus onwetendheid is geen excuus.
Wat was de reden - op het moment (maart 2019) dat de wethouder verantwoording van bestede subsidie verlangde – waarom de vereiste stukken niet aanwezig waren en waarom het bestuur geen accountantsverklaringen en verslagen van 2016 en 2017 en eerdere jaren had laten opmaken?
- h. Overigens eiste de penningmeester wel, zonder aan de regels te voldoen, dat er nieuwe subsidie werd verstrekt! Was dat de ingeslopen cultuur op de subsidie afdeling om zo met de subsidieregels om te gaan en dit gedrag te accepteren?
- i. Wat gaat u doen om een einde te maken aan deze cultuur?
- j. Waarom hebben de vorige wethouders de controle op de subsidie bij de kinderboerderij nagelaten? Wat was hier aan de hand, andere organisaties werden wél gecontroleerd. Vanwaar deze coulante houding i.c. en rechtsongelijkheid t.o.v. andere instanties, die wél aan de eisen moeten voldoen?

Antwoord 2:

- a. *Deze zijn beiden gedateerd 14 april 2019.*

DATUM
29 april 2020

- b. *Als de verantwoording gemotiveerd als onvoldoende wordt beoordeeld, dan moet vervolgens bepaald worden op welk lager percentage de verleende subsidie vastgesteld wordt. In het uiterste geval kan dat tot nihil stelling leiden. Het lager vastgestelde bedrag moet proportioneel zijn in relatie tot de gebreken die in zo'n geval zijn geconstateerd. Indien er al per voorschot te veel is betaald, wordt dat teruggevorderd*
- c. *Zie [beantwoording van uw vragen van 29 maart 2019](#), d.d. 7 juni 2019, waarin ik ben ingegaan op de ontbrekende stukken. Zie pagina 2, antwoord 2:*

'De betaalde subsidies uit bovengenoemde jaren kwamen zowel uit het Sociaal Investeringsfonds (SIF) als uit de flexibele subsidies (Tenders) en vallen onder de algemene subsidieverordening. Deze verordening bepaalt dat de organisatie een inhoudelijk verslag van de gedane activiteiten aanlevert en dat voor bedragen boven de € 50.000 een accountantsverklaring wordt verstrekt. Voor de jaren 2016 en 2017 is abusievelijk door Daalhoeve geen accountantsverklaring overlegd. Nadat ik dit heb geconstateerd heeft hierover bestuurlijk overleg plaatsgevonden met Daalhoeve en is afgesproken dat deze verklaringen alsnog zouden worden aangeleverd. Dit is in april 2019 ook gebeurd. Er is daarmee voldaan aan de gestelde eisen. De accountantsverklaring met betrekking tot 2018 volgt binnen de daarvoor gestelde termijn.'

- d. *Sinds mijn aantreden heb ik diverse malen overleg gevoerd met het bestuur van de Daalhoeve, over diverse thema's. Tijdens één van die overleggen, op 5 februari 2019, heb ik met het bestuur specifiek gesproken over de ontbrekende accountantsverklaringen van 2016 en 2017 en het bestuur verzocht deze verklaringen alsnog aan te leveren middels het inschakelen van een accountant door Daalhoeve.*
- e. *Voor accountantsverklaringen 2016 en 2017 heeft Daalhoeve, gezien hun financiële situatie, subsidie aangevraagd voor een bedrag van € 6.050. Deze aanvraag is bij wijze van uitzondering goedgekeurd. De keuze voor een specifieke accountant is aan Daalhoeve, niet aan de gemeente. Dit is geregeld in Awb art. 4:78 lid 1. De inzet van financiële afdeling vond plaats vanuit de reguliere werkzaamheden. Hiervoor zijn geen extra kosten gemaakt..*
- f. *De gemeente was niet vergeten om eis van het aanleveren accountantsverklaringen te vermelden in beschikking. Deze eis staat in de Algemene Subsidieverordening 2015 (ASV), waar de subsidies vanuit het SIF onder vielen. Er is in de subsidiebeschikking van de Daalhoeve verwezen naar ASV 2015. Het is vervolgens de verantwoordelijkheid van de subsidieontvanger om zich van de voorwaarden te vergewissen. Echter is hier ambtelijk niet voldoende op gestuurd. Daarom heb ik, op het moment dat ik constateerde dat er geen accountantsverklaringen waren aangeleverd over 2016 en 2017, het bestuur direct aangegeven dat deze alsnog aangeleverd moesten worden ten behoeve van de verantwoording van de subsidie.*
- g. *Zie ook antwoord f. Het bestuur heeft in de bestuurlijke gesprekken aangegeven zich niet bewust te zijn van het ontbreken van vereiste stukken. Mijn conclusie is dat in de experimenteerfase, waarin nauw is samengewerkt met de gemeente, het accountmanagement hier niet voldoende alert op is geweest. Hier hebben we lering uit getrokken.*
- h. *Het bestuur van de Daalhoeve heeft destijds inderdaad een subsidieverzoek voor 2019 gedaan. Dit verzoek is in behandeling genomen, getoetst en afgehandeld. Organisaties*

Vragen ex art. 47 RvO

DATUM
29 april 2020

kunnen immers verzoeken om een subsidie toe te kennen voor bepaalde activiteiten of doelstelling.

- i. U bent bekend met het raadsvoorstel 'ASV2020' waarin wordt toegelicht dat de verstrekking van subsidies gemeente breed geoptimaliseerd moet worden. Met dat raadsvoorstel is ook informatie meegezonden over het project 'Verbetering subsidieverstrekking'. Op 7 februari jl. vond de informatieronde plaats en op 21 en 28 april a.s. volgen raadsronde en raadsvergadering. Op 12 februari jl. heeft u de RIB ontvangen waar nadere informatie over dit proces is verstrekt.*
- j. Er was sprake van een experimenteerperiode (zie ook het antwoord op vraag 3). Dat laat onverlet dat er sprake moet zijn van verantwoording en vaststelling van subsidies conform de geldende wet- en regelgeving. Toen geconstateerd werd dat hier geen sprake van was zijn hiertoe, zoals onder andere onder 2d aangegeven, de noodzakelijke stappen gezet.*

Reactie in het krantenartikel van de wethouder Dat ging over de vraag waarom de controle ontbrak en waarom het bestuur de besteding van de subsidie niet kon verantwoorden. U gaf aan dat kinderboerderij Daalhoeve in een experimentele fase zat (meer dan 8 jaar, is erg lang voor een experimentele fase!) en dat verantwoording van die miljoenen niet zo'n rol speelde. U gaf ook nog aan dat e.e.a. niet in de subsidieovereenkomst stond, dus daarom hoefde die verantwoording ook niet zo. Echter u en het bestuur weten ook dat de wet nageleefd moet worden en dat bij hoge subsidiebedragen een accountantsverklaring een wettelijke eis is. Bestuursleden zouden volgens u niet hebben geweten van de subsidiecriteria. Ook dat is een fabeltje. Het bestuur was wel degelijk op de hoogte van de eisen waaraan ze moesten voldoen om een subsidiebeschikking te krijgen. Voormalige bestuursleden werden juist door de penningmeester uit het bestuur gezet en met een rechtszaak bedreigd omdat ze een deugdelijke wettelijke verantwoording wilden afleggen en accountantsverklaringen wilden overleggen. Ook dat is bij u bekend. Het is dus ook onacceptabel dat u zo'n penningmeester accepteert. Deze voormalige bestuursleden gruwden er juist van hoe de ambtenaren en de wethouders de financiële verantwoording lieten verslonzen en ondertussen karren geld aan de Kinderboerderij toekenden.

Vraag 3:

Graag uw reactie hierop.

Antwoord 3:

In het kader van vraag drie legt u mij een aantal beweringen in de mond die ik niet als zodanig heb geuit. Hieronder zal ik daarom puntsgewijs reageren op het door u gestelde:

- De experimenteerfase in het kader van het Sociaal Investeringsfonds begon in 2016 en eindigde met het door de gemeenteraad vaststellen van het beleid ten aanzien van algemene voorzieningen op 21 januari 2020. De duur van de experimenteerperiode is daarmee 4 jaar.*
- Tijdens de experimenteerfase liep ook het onderzoek van de universiteit Maastricht, Mare Knibbe / Klasien Horstman, <https://klasiendorstman.nl/images/downloads/2017-GemMaastruiht-Sif-Eindrapport.pdf>*
- Ik ben het met u eens dat wet- en regelgeving nageleefd dienen te worden en dat bestuursleden op de hoogte dienen te zijn van subsidiecriteria. Daarom heeft het bestuur van de Daalhoeve de accountantsverklaringen over 2016 en 2017 alsnog moeten aanleveren.*
- Het is niet aan mij om te oordelen over kwesties die spelen tussen bestuurders en oud-bestuurders.*
- De Algemene Subsidieverordening en relevante nadere subsidieregels bieden geen mogelijkheid om als stadsbestuur te interveniëren in de bestuursamenstelling van een onafhankelijke stichting.*

DATUM
29 april 2020

- Binnen het project subsidieverbetering en/of de nadere regels algemene voorzieningen wordt onderzocht op welke manier een passage/artikel kan worden opgenomen over mogelijke belangenverstrengelingen in besturen
- Het bestuur van de Daalhoeve heeft mij tijdens recent bestuurlijk overleg geïnformeerd dat de 17 verbeterpunten uit de accountantsverklaringen dit jaar opgepakt worden. Hiertoe is een verbeterplan opgesteld, dat het bestuur met mij gedeeld heeft. Dat leidt tot diverse stappen, waaronder maatregelen ter vermindering van mogelijke belangverstrengeling binnen het bestuur. Hierover houd ik nauw contact met het bestuur van de Daalhoeve.
- Ten aanzien van de functie van de penningmeester kan ik u melden dat het bestuur mij heeft geïnformeerd dat de Daalhoeve zal zoeken naar een andere penningmeester die uiterlijk 31 december 2020 in dienst zal treden

Vraag 4: Hoe moet er orde op zaken gesteld worden?

In het nieuwe bestuur is een nieuwe voorzitter aangetreden, een oud ambtenaar, die vroeger over de verantwoording van de subsidiegelden van de buurtplatformen ging, waarvan de gang van zaken aanleiding was tot het instellen van een groot rekenkameronderzoek, waarvan de inhoud van het rapport niet voor de poes was. De toegestane P.M.-posten van duizenden euro's die niet verantwoord konden worden en projecten die nooit werden uitgevoerd waren bekend in bij veel burgers die hierover klaagden. Ook toen gruwden burgers die hiervan op de hoogte waren al van hoe er bij de gemeente omgesprongen werd met subsidies. Toen bestond deze cultuur al: naar buiten uitstralen dat zowel buurtplatformen als Kinderboerderij Daalhoeve een groot succes waren, maar of het nu financieel klopte of niet, het succesverhaal, de beeldvorming daar draaide het om. Dus deze oud ambtenaar zou zeker moeten weten hoe een deugdelijke verantwoording er uit ziet en dat deze is vereist. In de krant van afgelopen zaterdag staat dat deze oud-ambtenaar/voorzitter zich heeft beklagd bij de nieuwe wethouder op dit dossier en dat deze eist dat zijn stichting over de 4 ton subsidie en straks over 6,5 ton straks verantwoording moeten afleggen, terwijl de vorige wethouders er niet naar kraaiden. Voeg daarbij nog aan toe een vader die vanaf het begin penningmeester is en zijn post niet wilt afstaan aan een nieuwe penningmeester en dat vader/penningmeester en zoon/bedrijfsleider vorderingen op elkaar hebben en al die andere uitlatingen in de krant zoals als de kinderboerderij het niet kan betalen dan doe ik het.

- a. Bent u het met ons eens dat we afscheid moeten nemen van deze hierboven beschreven cultuur?
- b. Wat moet hier veranderen bij het college en dit bestuur?

Antwoord 4:

- a. Voor mij staan transparante verantwoording en heldere communicatie voorop. Het goed scheiden van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn tevens onderwerpen die in het proces naar een nieuwe Algemene Subsidieverordening van belang geacht worden. Daarnaast biedt de door de raad vastgestelde beleidsnotitie voor algemene voorzieningen duidelijkheid over wat de gemeente vraagt van een algemene voorziening zoals de Daalhoeve. Momenteel wordt onderzoek welke nadere regels de beste juridische vertaling zijn van deze beleidsnotitie. De nadere regels zullen worden vastgesteld door het college.
- b. Zie antwoord a., en het antwoord op vraag 2 i., er is een verbeterplan (het project 'Verbetering subsidieverstrekking') gestart.

Vragen ex art. 47 RvO

DATUM
29 april 2020

Vraag 5:

- a. Waarom heeft de accountant geen beperking bij de accountantsverklaringen van 2016 en 2017 afgegeven als zeer wezenlijke (17) onderdelen niet in orde zijn en die van belang zijn voor het kunnen controleren van de rechtmatigheid der besteding van hoge subsidiebedragen, en er een lijst van 17 tekortkomingen is opgesteld en toegevoegd?
- b. Wat waren de hoogte van de accountantskosten?
- c. Hoe gaat u de controle op orde brengen opdat St. Daalhoeve wél aan een **deugdelijke verifieerbare registratie van de SI-vrijwilligers voldoet, en wél voldoet aan de deugdelijke controleerbaarheid van de prestatieafspraken**? Hoe gaat u de gegevens van de vrijwilligers controleren of deze echt bestaan, of het aantal klopt en hoeveel dagdelen zij daadwerkelijk op Daalhoeve invullen?
- d. Wat gaat u met het bestuur ondernemen opdat deze penningmeester door een nieuwe penningmeester wordt vervangen om deze tekortkoming op deze lijst op te heffen?
- e. Bent u het met de accountant en de afdeling financiën eens, dat er een nieuwe penningmeester moet aantreden om een einde te maken aan de familiale onorthodoxe toestanden om er een gezond verantwoorde kinderboerderij van te maken waarvan de activiteiten aangepast worden die bij een kinderboerderij horen en de geldstromen weer inzichtelijk zijn en verantwoord kunnen worden?
- f. Stel voor dat u als subsidievertrekker deze lijst van tekortkomingen niet aanpakt, hoe kunnen deze 17 tekortkomingen toegevoegd aan de accountantsverklaringen dan naar uw mening worden weggewerkt? Kunt u dan subsidie blijven verstrekken als deze tekortkomingen bij de volgende financiering/subsidieaanvraag nog bestaan?

Antwoord 5:

- a. *Dit is een afweging van de accountant. De accountant heeft aangegeven dat hij, op basis van zijn werkzaamheden, heeft geconcludeerd dat er voor de jaren 2016 tot en met 2018 een goedkeurende controle verklaring kan worden afgegeven. In een bestuurlijk overleg met het bestuur van Daalhoeve heeft men aangegeven alle 17 verbeterpunten dit jaar aan te pakken. Het bestuur heeft mij dit tevens schriftelijk bevestigd.*
- b. *Zie antwoord op vraag 2e.*
- c. *Zie het antwoord op vraag a. In de nog vast te stellen nadere subsidieregels voor algemene voorzieningen zullen verdere voorwaarden aan registratie worden gesteld.*
- d. *Zie antwoord 3. Het bestuur van de Daalhoeve heeft mij geïnformeerd dat de er gezocht wordt naar een andere penningmeester die uiterlijk 31 december 2020 in dienst zal treden.*
- e. *De accountant en de afdeling financiën hebben niet gesteld dat er een nieuwe penningmeester moet aantreden. De aanbevelingen van de accountant gaan over het verwezenlijken van meerdere interne beheersingsmaatregelen om de interne controle te waarborgen op transacties tussen de zoon van de penningmeester en de stichting. Ik ben het met uw stelling eens dat geldstromen inzichtelijk moeten zijn en de verantwoording van subsidies op orde. Daar heb ik in de bestuurlijke gesprekken die ik met Daalhoeve heb gevoerd nadrukkelijk aandacht voor gevraagd. Zie ook antwoorden 3 en 5d.*
- f. *Zoals onder 3 aangegeven houd ik nauw contact met het bestuur van de Daalhoeve om te volgen hoe de verbeterpunten worden opgepakt. Het is niet mogelijk nu al te bepalen welke consequenties verbonden kunnen worden aan het niet oppakken van verbeterpunten. Als dat*

DATUM
29 april 2020

aan de orde is, zal onderzocht worden welke op dat moment wenselijk mogelijkheden door de wet- en regelgeving geboden worden.

Vraag 6:

Vindt u dat u als hier correct handelt als u gesubsidieerde organisaties die geen subsidiebeschikking kunnen krijgen omdat ze niet kunnen voldoen aan de regels en daarom hun verantwoording niet in orde krijgen, naar een accountant stuurt die "het wel in orde maakt"?

Antwoord 6:

Zie antwoord 2e. De gemeente mengt zich niet met de keuze voor een accountant en mag dat ook niet doen.

Vraag 7:

- a. Waarom ontbreekt het bedrag van € 45.000 dat in de gemeentebegroting 2017 staat?
- b. Werving SI vrijwilligers voor €32.000,-
In 2016 werd het aantal werkplekken (50) voor SI vrijwilligers waarvoor de gemeente een bedrag van € 209.750 uitkeerde, niet gehaald (Excel bestand Daalhoeve in uw bezit). In 2017 gaf de wethouder € 32.000 voor het inhuren van een vrijwilligersmakelaar. Dit bewijst dus ook al dat de tokende bedragen toen al niet onderbouwd konden worden met het aantal SI vrijwilligers.
€ 32.000 is enorm veel EXTRA geld, aangezien de andere kinderboerderijen zelfs als basis niets of nauwelijks subsidie kregen en dus in de problemen kwamen omdat ze de kosten voor het voer, dierenartskosten en lekkages nauwelijks konden betalen.
- c. Waarom is dat bedrag (€ 32.000) voor de vrijwilligersmakelaar zo hoog?
- d. Heeft de gemeente deze aangesteld, hoeveel uren betrof het en hoeveel extra SI-vrijwilligers heeft de vrijwilligersmakelaar aangeleverd? Svp aantallen noemen.
- e. Of heeft de gemeente gewoon Daalhoeve € 32.000 extra gegeven voor een vrijwilligersmakelaar en de uitgave en het resultaat niet gecontroleerd? Is dit bedrag überhaupt in die accountantsverklaring opgenomen?
- f. In 2016 werd € 285.650 en in 2017 € 320.262 ontvangen De huurbijdrage is € 13.000 in 2016 en 2017. In 2018 is de financiële ondersteuning dan inmiddels opgelopen tot € 491.655 en er staat geen huurbijdrage meer vermeld, Waarom niet?
- g. wordt door deze hoge subsidiebedragen ook naast de huur, de OZB-belasting en de waterschapsbelasting en andere belastingen betaald door de gemeente?
- h. Wat is de commerciële huurwaarde van dit groot pand, restaurant, terras en weiden en parkeerplaatsen?
- i. Waarom staan die hoge subsidiebedragen € 285.650, € 320.262, € 491.655 niet in de begrotingen?

Antwoord 7:

- a. *De bedragen die 'Groen' en 'Dierenwelzijn' betreffen zijn per abuis als 'subsidie' gedefinieerd. Die vallen onder de afdeling Ruimte. Die bedragen hadden in de boeken moeten staan als 'opdracht' en vallen onder het privaatrecht. Dit is een vergissing die vaker is gemaakt en daarom is het verschil 'subsidie' (bestuursrecht) en 'opdracht' (privaatrecht) een belangrijk onderwerp in de cursus 'subsidie recht' die momenteel wordt uitgerold binnen de gemeente in het kader van het project 'Verbetering subsidieverstrekking'.*
- b. Zie 7c.

Vragen ex art. 47 RvO

DATUM
29 april 2020

- c. *In de jaren waarin Daalhoeve uitgroeide tot een algemene voorziening voor dagactiviteiten is ook onderzocht hoeveel en wat voor soort begeleiding deelnemers aan deze vorm van activiteiten behoeven. In 2017 bleek dat de verhouding deelnemers/begeleiders niet optimaal was en daarbij dat deelnemers vaak andersoortige vragen stellen met betrekking tot ondersteuning binnen en buiten het dagelijks werk. Hiertoe is op dat moment door Daalhoeve voor 4 dagen per week een 'vrijwilligersmakelaar' aangenomen met een psychologische achtergrond om deze vorm van ondersteuning te kunnen bieden. Het genoemde bedrag betreft loonkosten.*
- d. *Zie het antwoord op vraag c., het gaat dus niet om andere aantallen maar om meer passende ondersteuning.*
- e. *Zie het antwoord op vraag c., dit bedrag is in de accountantsverklaring opgenomen.*
- f. *Daalhoeve groeit in deze jaren toe naar een algemene voorziening voor dagactiviteiten. Dit betekent dat we zoveel als mogelijk 1 subsidiebedrag vanuit het sociaal domein willen verstrekken. Hier maken de vaste lasten onderdeel van uit. Zie ook de door uw raad op 21 januari 2020 vastgestelde 'Beleidsnotitie Algemene Voorzieningen'.*
- g. *Nee.*
- h. *Een commerciële huurwaarde is niet/nooit bepaald aangezien het pand altijd een maatschappelijke functie en gebruik heeft gekend.*
- i. *De specifieke subsidiebedragen worden in de begroting niet vermeld, omdat op programmaniveau wordt beschreven wat de beoogde prestaties zijn met betrekking tot het sociaal investeringsfonds (SIF):*

- [Begroting 2016, programma 5&6: p. 82 ev;](#)
- [Begroting 2017, programma 5&6 p. 73 ev;](#)
- [Begroting 2018, programma, 5&6 p. 63](#)

Daarnaast wordt in de bijlage 'Reserves en voorzieningen' aangegeven wat de omvang is van de begrote onttrekking voor het realiseren van de beoogde prestaties in het betreffende jaar: in 2016 (p. 234) bedraagt de onttrekking: € 1.300.000; in 2017 (p. 251) bedraagt de onttrekking: € 1.610.333; in 2018 (p. 240) bedraagt de onttrekking: € 1.125.000.

In de jaarrekening vindt vervolgens verantwoording plaats of de beoogde prestaties zijn gerealiseerd en wat de besteding was in het betreffende jaar.

Vraag 8:

Extra inzet begeleidingscapaciteit € 27.800, waarom was dat bedrag zo hoog, werd deze begeleider door de gemeente of door of Daalhoeve aangesteld, wat was het resultaat, waarom was die extra inzet nodig als het aantal CIF-vrijwilligers niet steeg?

Antwoord 8:

Zie antwoord 7c. De verhouding tussen deelnemers en begeleiders is ook in 2018 aangepast aan de ervaringen die opgedaan werden in het experiment.

DATUM
29 april 2020

Vraag 9:

- a. Waarom ontbreekt in het overzicht van 2016 het bedrag van € 28.000 dat werd toegekend aan St. Daalhoeve? (Zie Begroting gemeente 2016).
- b. Limmel kreeg € 4.195 voor 2 dagbestedingsplekken, terwijl Daalhoeve dat bedrag voor 1 plek ontvangt, waarom dit verschil?

Antwoord 9:

- a. *Dit bedrag betrof de post Dierenwelzijn, net als bij vraag 7a. In 2016 is voor het eerst subsidie uitgekeerd voor dierenbenodigdheden en loonkosten aan stichting Daalhoeve, conform de eerdere beschikking uit 2015 aan de voormalige stichting Dierenpark.*
- b. *Kinderboerderij Limmel heeft geen subsidie hiertoe ontvangen. In het algemeen kan aangegeven worden dat de subsidie afgestemd wordt op de ontwikkelingsfase en omvang van een organisatie.*

Vraag 10:

- a. Waarom nog een extra bedrag € 16.500 voor zelf beheer groen voor Daalhoeve naast de hoge SIF-gelden ad € 209.750,- en waarom is dat bedrag (€ 16.500 voor 3 jaar) zo hoog? Zaten de werkzaamheden immers niet al verdisconteerd in de SIF-gelden?
- b. Waarom kregen de andere kinderboerderijen geen geld voor zelf beheer groen?
- c. Waarom waren de wethouders zo extreem royaal voor Daalhoeve, controleerden niet en werden de andere twee kinderboerderijen financieel zo aan hun lot over gelaten en zo streng aangepakt?

Antwoord 10:

- a. *Daalhoeve heeft dit eenmalige bedrag van €16.500 ontvangen voor het drie jaar lang uitvoeren van openbaar groen beheer in het gebied rondom Daalhof. Dit bedrag betreft kosten voor machines, gereedschappen etc. Deze middelen komen uit het project Zelfbeheer (onderhoud groen) en zijn dus niet verdisconteerd in de SIF-gelden.*
- b. *Een ieder kan een aanvraag hiertoe indienen bij Mijn Groen Maastricht. De andere kinderboerderijen hebben er niet voor gekozen om dit te doen.*
- c. *Alle drie de kinderboerderijen bevinden zich in een andere ontwikkelingsfase. De manier waarop met de verschillende kinderboerderijen om wordt gegaan dient maatwerk te zijn, onder andere afhankelijk van de wensen en de ontwikkelingsfase van de kinderboerderijen. Zie ook het collegebesluit 'Inzet reserve uit Sociaal Investeringsfonds voor kinderboerderijen' (18 december 2018) en de [bijbehorende raadsinformatiebrief](#).*

Vraag 11:

- a. Waarom is dat bedrag dieren in stadspark van €33.200 (2016), in 2017 bijna verdubbeld naar € 55.512? Geef ook een financiële onderbouwing.
- b. Hoe valt het bedrag van € 55.512 (2017) te rijmen indien er geen dieren meer in het park waren?
- c. In 2018 keert u € 46.342 terwijl er geen dieren in het park waren. Hoe kunt u dat verantwoorden? Waar is dat geld terecht gekomen?
- d. In de begroting van 2019 staat ook een bedrag van € 29.337 voor verzorging dieren stadspark vermeld voor st. Daalhoeve terwijl er helemaal geen dieren in het stadspark zijn.

DATUM
29 april 2020

- e. Graag uitleg van deze vreemde gang van zaken plus financiële onderbouwing van de hierboven gemelde bedragen.

Antwoord 11:

- a. *Het bedrag uit 2016 was nog gebaseerd op de voorgaande situatie toen Stichting Dierenpark de loonkosten van een MTB medewerker vergoed kreeg. En de dierenbenodigdheden nog deels uit sponsorgelden werden betaald (zoals de kosten voor diervoer, stro, onderhoud stallen en terreinen, dierenarts, verzekering, water elektra, etc.).*

Stichting Daalhoeve heeft op verzoek van de gemeente daarna de verzorging op een professioneler niveau gebracht, maar moest vanaf 2017 daarvoor wel de vervoerskosten in rekening brengen van de medewerkers die 7 dagen in de week twee keer per dag de dieren verzorgen en onderhoud verrichtten in het dierenpark. Vanaf dat jaar werden conform de beschikking de loonkosten ad 28.274 Euro vergoed, de dierenbenodigdheden ad 11.246 Euro en de vervoerskosten ad 6.000 Euro. Dit totaalbedrag ad 45.520 Euro werd in 2017 eenmalig verhoogd ivm. de bijdrage voor de aanschaf van een personen vervoersmiddel ad 10.000 Euro.

- b. *In 2017 moest er een stal worden gebouwd op Daalhoeve om de beide ezels uit het stadspark permanent onder te brengen. De kosten hiervan bedroegen ruim 26.7680 Euro. Een deel hiervan werd betaald vanuit het Tapijnproject (10.000), een deel vanuit Dierenwelzijn (10.000) en een deel door Daalhoeve zelf. Deze kosten werden over 2017 en 2018 verdeeld, omdat er toen geen dieren in het park stonden. De ezels blijven op Daalhoeve.*
- c. *In 2018 zijn er diverse kosten gemaakt in verband met de tijdelijke opvang en het transport van de dieren naar elders. Dit omdat het dierenpark werd gereconstrueerd en een deel van de dieren op diverse locaties moest worden ondergebracht en daar dagelijks werden verzorgd, (zoals de moeflons op Vaeshartelt, de geiten langs de Meersenerweg en Alpaca's in het openbaar groen rondom Daalhoeve). De vervoersonkosten van de verzorgers liepen hierdoor ook door.*
- d. *In 2019 werd een deel van het bedrag gebruikt voor het opknappen van de vogel volière in het stadspark. Er was een nieuwe betonnen vloer noodzakelijk uit oogpunt van hygiëne, ic. het voorkomen van een rattenplaag en de vogelpest.*
- e. *Deze extra kosten zijn inderdaad 'vreemd' gezien vanuit de post dierenverzorging, maar onvermijdelijk gezien de wettelijke vereisten op het gebied van huisvesting, dierenwelzijn, hygiëne en de veiligheid van medewerkers en bezoekers. Het was inderdaad beter geweest als het bedrag voor de ezel stal en de volière geheel onder de reconstructie van het stadspark had kunnen worden geboekt. Maar het probleem manifesteerde zich pas onder 'dierenwelzijn' en binnen de reconstructiebudgetten voor het stadspark was daar toen geen rekening mee gehouden. Vanaf 2016 is in overleg met Daalhoeve jaarlijks een beschikking opgesteld en heeft er telkens een afrekening plaatsgevonden, op basis waarvan dan een nieuwe beschikking voor het volgende jaar werd opgesteld.*

Vraag 12:

Hoe kunt u die verhoging van die subsidie rechtvaardigen als u volgens de accountant geen zicht had op het aantal sif-vrijwilligers en of de prestatieafspraken waren gerealiseerd?

DATUM
29 april 2020

Antwoord 12:

Ten tijde van de experimenteerfase vanuit het SIF werden de aantallen deelnemers bij Daalhoeve regelmatig ambtelijk besproken. De eerste maanden van 2017 lieten een vergrote toeloop zien, op basis waarvan het besluit genomen is om het aantal mogelijk ter beschikking te stellen dagbestedingsplekken te verhogen. De verhouding tussen aantal deelnemers en beschikbare mate van begeleiding veranderde daarmee. Door dit besluit ontstond bij Daalhoeve de financiële ruimte om extra (begeleidings)personeel te werven.

Vraag 13:

- a. Aan de hand van welke gegevens heeft u de prestatieafspraken van 2016 dan gecontroleerd?
- b. Als in 2016 het aantal dagbestedingsplekken niet gerealiseerd kon worden, heeft u dan een deel van het geld teruggevorderd, zo nee waarom niet?
- c. Als in 2016 het aantal dagbestedingsplekken niet gerealiseerd kon worden waarom werd het bedrag van € 206.750,- voor 2017 dan niet verminderd?
- d. Als in 2016 de 50 plekken niet waargemaakt konden worden, waarom werd in 2017 dan uitgebreid naar 65 SI-plekken? NB de accountant geeft aan dat u geen zicht heeft hierop omdat de gegevens ontbreken
- e. Waarom werden in 2018 de SIF gelden zonder enig inzicht verdubbeld van € 209.750 naar €413.550, terwijl het aantal plekken 65 hetzelfde bleven? Immers u bent afgegaan op wat Daalhoeve vertelde, u had geen inzicht in de administratie want die was er niet.
- f. €413.550: 65 = € 6362 per plek. Onderbouw dat bedrag van €413.550 en het aantal vrijwilligers. Hoeveel betaalde u toen uit per werkplek en hoeveel uren en hoeveel SI-vrijwilligers?
- g. Aan de hand van welke gegevens heeft u gecontroleerd dat er 65 plekken daadwerkelijk het hele jaar werden ingevuld door SI-vrijwilligers, hoeveel vrijwilligers werden daarvoor ingezet en hoeveel dagdelen en uren hebben zij gewerkt en afgetekend? N.B. Kinderboerderij Limmel houdt een keurig getekend register bij van vrijwilligers.
- h. Geef in een rekensom weer hoe dat bedrag van € 413.550 is berekend, ingezet en gecontroleerd.
- i. Hoe gaat u de controle op 2018 en 2019 doen? Gebeurt die aan de hand van lijsten vrijwilligers met hun persoonsgegevens en ingevulde dagdelen?

Antwoord 13:

- a. *Binnen de verstrekking van een subsidie is er geen sprake van prestatieafspraken. In de experiment periode is, naast regelmatig ambtelijk overleg, door Daalhoeve tevens deelgenomen aan het onderzoek van de Universiteit Maastricht, zie antwoord 3.*
- b. *Een subsidie behelst een inspanningsverplichting tot het uitvoeren van bepaalde activiteiten, geen afrekening per geleverde eenheid.*
- c. *Over het geheel genomen liet de ontwikkeling van Daalhoeve als algemene voorziening voor dagactiviteiten een positief beeld en groei zien. Een vermindering van het toegekende bedrag zou deze beweging teniet doen.*
- d. *De eerste maanden van 2017 lieten een vergrote toestroom van deelnemers zien. Op basis hiervan is het besluit tot uitbreiding genomen.*
- e. *In 2016 en 2017 is gestart met het SIF experiment, een kinderboerderij omvormen naar een algemene voorziening voor dagactiviteiten. Zowel de mogelijke aantallen deelnemers als de*

DATUM
29 april 2020

benodigde begeleiding hierbij waren vraagtekens, waar tussenliggend op is gestuurd, onder andere door de aangenomen vrijwilligersmakelaar, zoals eerder toegelicht. Deze tegenomen (personeels)kosten zijn verwerkt in het subsidiebedrag voor 2018.

- f. *Het genoemde bedrag is de subsidie voor 2018 met betrekking tot dagbestedingsplekken. In dat jaar was er volgens opgave van Daalhoeve een gemiddelde bezetting van 85% van de plekken. Dit betekent dat gemiddeld 55 personen per dag op en rond de boerderij actief waren. Het totale aantal betrokken deelnemers varieert tussen de 110 en 130 personen. Daarom is het totaalbedrag niet terug te rekenen tot absolute kosten per deelnemer. Zie ook antwoord 13b.
Het totale subsidiebedrag bestaat alleen uit deelnemers gerelateerde kosten zoals bijvoorbeeld vaste lasten, personeelskosten en faciliteiten zoals werkkleding.*
- g. *Daalhoeve zelf houdt zoals afgesproken een registratie bij van het aantal ingevulde dagdelen. Op basis daarvan heeft de Daalhoeve voor de subsidie van 2017 een bezettingsoverzicht aangeleverd. Een register van kinderboerderij Limmel is mij niet bekend. Zie verder antwoord b.*
- h. *In de experimenteerfase is gekozen voor het subsidiëren van een 'lumpsum-bedrag', dat gebaseerd werd op de begroting in de subsidieaanvraag van de Daalhoeve. Zoals onder 13a beschreven was er regelmatig ambtelijk overleg over de inzet van de subsidie. Het door u vermelde subsidiebedrag van 2018 is door Daalhoeve verantwoord conform ASV2015, door het aanleveren van onder meer een bezettingsoverzicht en accountantsverklaring. Voor het overige, zie 13b, 13f en 13i.*
- Vanaf 2020 zal in de subsidiebeschikking een gedetailleerde uitsplitsing van deelnemers gerelateerde kosten gemaakt worden.*
- i. *De subsidie van 2018 wordt vastgesteld mede aan de hand van een aangeleverd bezettingsoverzicht. Voor de vaststelling van de subsidie van 2019 is daarnaast een deelnemerslijst aangeleverd. Ter voorkoming van dubbele financiering is het daarbij de werkwijze om na te gaan of er voor deelnemers geen dubbele arrangementen 'begeleiding groep' zijn afgegeven. Dit gebeurt met behulp van verstrekte persoonsgegevens.*

Vraag 14:

- a. Iedereen is belangrijk. Betekent dat nu dat al diegene die u daar opsomt, bestuursleden, personeel, mensen die er over de vloer kwamen voor een kopje koffie en af en toe een handje mee hielpen et cetera allemaal als SI-vrijwilliger meetelde en ook onder de SI-subsidie liet vallen?
- b. Hoeveel mensen van die 125 vallen nu echt onder de categorie mensen met een rugzakje waarvoor we een dagbesteding willen regelen.
- c. Hoe komt u aan het getal 125 SI-vrijwilligers, in ogenschouw nemende dat **in een collegenota van 2018 staat vermeld dat er slechts sprake was van 40 SI-vrijwilligers op de kinderboerderij en in de collegenota van 2019 staat dat de groei van SI-vrijwilligers op Daalhoeve er niet in zit en niet boven de 50 uitkomt en dat de groei elders gezocht moet worden?**
- d. Heeft de wethouder een geregistreerde lijst van de 125 SIF-vrijwilligers gezien en gecontroleerd aan de hand van de naam en BSN-nr., door hun afgetekende ingevulde dagdelen alvorens zij de subsidie verhoogde naar 655.000?
- e. Heeft u de dagdelen die voor dit bedrag moeten worden gerealiseerd gecontroleerd?

DATUM
29 april 2020

- f. U geeft ook aan dat er instandhoudingssubsidie voor de kinderboerderij betaald wordt, hoe hoog is deze component en wat houdt deze in?
- g. Geef de opbouw van het bedrag van €655.000 aan.
- h. Nu gaat u weer een gigantisch bedrag overmaken terwijl u geen zicht heeft op het aantal SI-vrijwilligers, aantal dagbestedingsplekken en de daadwerkelijke invulling daarvan.

Antwoord 14:

- a. *De visie van Daalhoeve is dat een algemene voorziening voor dagactiviteiten niet kan bestaan bij betaalde krachten alleen. Een van de principes waar men vanuit gaat is 'sterk helpt zwak'. Hiertoe is het van groot belang dat er een diversiteit aan mensen (op vrijwillige basis) actief is binnen een organisatie als Daalhoeve. Een positieve sfeer en persoonlijke aandacht voor deelnemers staan daarbij als gezamenlijk doel voorop. In een totaal aan mensen die betrokken zijn bij Daalhoeve telt dan ook iedereen mee. Deze visie volgend zijn alle vrijwilligers op de boerderij als deelnemers van de algemene voorziening geregistreerd, uitgezonderd de ingezette uren van betaalde krachten.*
- b. *Minimaal de helft van het aantal deelnemers bij Daalhoeve zou in aanmerking komen voor een WMO-indicatie begeleiding groep, licht of midden. Zie ook de rekenvoorbeelden in de [Beleidsnotitie Algemene Voorzieningen](#). Voor veel van de overige betrokken personen geldt dat deelname aan een algemene voorziening en beroep op formele zorg of ondersteuning daardoor voorkomen of uitgesteld kan worden. Uit de rekenvoorbeelden blijkt verder dat een algemene voorziening goedkoper is dan het in plaats daarvan verstrekken van maatwerkvoorzieningen voor iedereen die daarvoor in aanmerking komt.*
- c. *Het is ons niet duidelijk waar uw gegevens op gebaseerd zijn. In algemene zin kan aangegeven worden dat in 2018 en 2019 sprake was van 65 dagbestedingsplekken. Deze worden gebruikt door ongeveer 130 unieke personen. Immers, niet elke deelnemer is de gehele week aanwezig.*
- d. *Zie antwoord 13 b. Nu de beleidsnotitie Algemene Voorzieningen door uw raad is vastgesteld kan / zal ook nadere invulling gegeven worden aan de uniforme registratie van deelnemers binnen de algemene voorzieningen. Er is geen sprake van een subsidieverhoging naar €655.000.*
- e. *Zie antwoord 14d*
- f. *Ik neem aan dat u doelt op de bijdrage vermeld in bijlage 6 bij de Begroting 2020 (p, 229-232). Dit betreft een lijst van vanuit beleid voorgenomen maximale subsidies van structurele aard en de bovenliggende regelingen en doelen voor flexibele subsidies in het aankomende jaar. In deze lijst staat voor de Daalhoeve inderdaad ook een subsidie vermeld van €42.000. Uit het antwoord 7a blijkt dat dit bedrag per abuis als subsidie is gedefinieerd. Het betreft echter budget voor een opdracht vanuit het programma Volksgezondheid en Milieu ten behoeve van dieren in het Stadspark. Het bedrag voor dit programma staat los van de subsidies vanuit het Sociaal Investeringsfonds ten behoeve van algemeen toegankelijke dagbesteding.*
- g. *Er is geen sprake van een subsidieverhoging naar €655.000. In 2019 ontving de Daalhoeve vanuit het SIF een subsidiebedrag van €482.815, zie de collegenota '[Plan van Aanpak Boerderij Daalhoeve van 11 juni 2019](#)'.*

DATUM
29 april 2020

h. Dit is geen vraag die beantwoord kan worden.

Vraag 15:

- a. "Tot nu toe afgegaan op de gegevens die de kinderboerderij verstrekte"; wat betekenen deze woorden exact?
- b. hoe konden deze subsidiebeschikkingen worden afgegeven als de benodigde gegevens ontbraken?
- c. Hoe kon de subsidie voor 2017 worden verstrekt terwijl de subsidiebeschikking van 2016 niet eens gecontroleerd was en niet was afgegeven?
- d. Welke les heeft u als opvolgend wethouder uit deze gang van zaken rondom de verantwoording en subsidieverstrekking voor de jaren 2016 en 2017 en de kanttekeningen bij die accountantsverklaringen geleerd?

Antwoord 15:

- a. *Op dit moment is er binnen de verschillende vormen van algemene voorzieningen voor dagactiviteiten geen eenduidigheid aan registratie van deelnemers. Zoals eerder aangegeven leverde de Daalhoeve bezettingsoverzichten en later deelnemerslijsten aan. Na het vaststellen van de Beleidsnotitie Algemene Voorzieningen is de aanzet gegeven om de registratie en monitoring van (groepen) deelnemers op een vergelijkbare, gestandaardiseerde wijze vorm te geven.*
- b. *Er zijn verleningsbeschikkingen afgegeven op basis van de aanvraag zoals deze door Daalhoeve is aangeleverd. Verantwoording van bestede gelden vindt steeds achteraf plaats. Zoals eerder geconstateerd is dit over de jaren 2016-2018 niet goed gegaan, en is dit hersteld.*
- c. *Meerjarige subsidies voor een nieuw jaar worden altijd reeds verstrekt terwijl het voorgaande jaar nog niet is afgehandeld. Uiterlijk na 13 weken dient het verzoek tot de vaststellingsbeschikking, vergezeld van de verantwoordingsdocumenten bij de gemeente ingediend te worden.*
- d. *Zie ook antwoord 2 i. Behalve het proces "verbeteren subsidieprocessen" beoog ik met het beleidskader algemene voorzieningen de positieve ontwikkeling die in de experimenteerperiode tot stand is gekomen te bestendigen als regulier onderdeel van ons sociaal beleid. Hierbinnen hebben ook de leerervaringen die gedurende deze periode zijn opgedaan een plek gekregen. Verantwoording is uiteraard belangrijk, net als zaken als begeleiding en vrijwilligerstevredenheid. Op dit moment wordt gewerkt aan de nadere regelgeving.*

Vraag 16:

- a. Is het juist dat voor de groep Radar 2x SIF-gelden worden uitbetaald, door ze zowel onder Radar als onder Daalhoeve te rekenen? Wordt het aantal SI-vrijwilligers van Radar dan dubbel geteld?
- b. In het collegenota wordt aangegeven dat het aantal dagbestedingplekken (50) op Daalhoeve niet kan groeien, dat zit er niet in, waarom verhoogt u het bedrag dan naar 655.000?
- c. Waarom verdeelt u het SIF-geld niet onder meer organisaties?
- d. Moet het SIF-geld 1,4 mln in een jaar helemaal worden uitgegeven, want die indruk wekt u sterk?
- e. Is het de bedoeling om van kinderboerderijen SIF-instellingen te maken?

DATUM
29 april 2020

- f. Klopt het dat de SIF-vrijwilligers zelf niets betaald krijgen uit het SIF-geld voor hun activiteiten op de boerderij? Is dat rechtvaardig? Indien zij wel een vergoeding uit het SIF krijgen hoe hoog is deze dan?
- g. Naast de hoge subsidie betaalde de gemeente de verbouwingen, de hekwerken en de uitbreiding van de grond.
In het krantenartikel staat dat de kinderboerderij niet goed uitkomt met het geld ondanks de meer dan 1 mln euro subsidie, en vanaf 2020 krijgt de kinderboerderij 655.000 jaarlijks. Aan de andere kant nemen de kosten toe door steeds meer personeel, uitbreiding wagenpark, verbouwingen, uitbreiding exotische dieren en andere zaken etc.
Is het de bedoeling dat u de hoogte van de subsidie telkens aanpast aan het stijgende uitgavepatroon van de kinderboerderij blijft u de subsidie elk jaar verhogen? Hoe houdt u hier controle op de uitgaven en wat zijn de afspraken rondom de uitbreidingsplannen?
- h. U heeft geen op de commerciële inkomsten en de andere bronnen van inkomsten. Ligt het niet voor de hand om hier wel inzicht in te hebben i.v.m. de evt. financiële risico's die een kinderboerderij loopt?
- i. Het kan natuurlijk ook andersom zijn dat er wel voldoende inkomsten zijn (waar u geen zicht op heeft) maar die het zouden rechtvaardigen de subsidie wat af te romen. Wat is uw visie hierop?
- j. Als de gemeente die eigenaar is van de kinderboerderij, waarvan een restaurant en winkel onderdeel uitmaakt, een niet commerciële huur vraagt, de WOZ-aanslag en andere heffingen subsidieert, hoe staat dat dan in verhouding met ondernemers die dezelfde commerciële activiteiten ontwikkelen, zonder enige cent subsidie? Is dat geen concurrentievervalsing t.o.v. andere restaurants en andere bedrijven die vlees verkopen of in dieren handelen?

Antwoord 16:

- a. *Er is nooit sprake geweest van dubbele uitkering van SIF-gelden. Omdat cliënten van Radar ook een Wmo- of WLZ-arrangement hebben, was er wel risico op dubbele financiering. Dit is echter geconstateerd en aangepast.*
- b. *Zie vraag 14 g.*
- c. *Het SIF was en is een investeringsfonds waar meerdere organisaties en initiatieven een aanvraag voor kunnen en konden indienen. Zie ook de [raadsinformatiebrief 'Inventarisatie resultaten sociaal investeringsfonds 2016-2018' van 22 oktober 2019.](#)*
- d. *Binnen het grotere geheel van het SIF is in 2018 (collegebesluit 18 december 2018) een bedrag van €1,4 mln gereserveerd voor de kinderboerderijen. Dit hoefde niet in 1 jaar uitgegeven te worden, de termijn loopt nog. Zie ook antwoord 10c.*
- e. *De term SIF-instelling is niet aan de orde. Het SIF is een investeringsfonds waaruit instellingen subsidie konden en kunnen ontvangen..*
- f. *Deelnemers binnen de algemene voorzieningen ontvangen geen financiële vergoeding, dit is ook niet gebruikelijk.*
- g. *In de beleidsnotitie Algemene Voorzieningen is opgenomen dat kosten gerelateerd aan deelnemers in een algemene voorziening voor subsidie in aanmerking kunnen komen. De exploitatie van de boerderij staat hier los van en wordt dan ook niet gesubsidieerd vanuit het sociaal domein. Zoals eerder aangegeven is er geen sprake van een door u genoemd subsidiebedrag van € 655.000. De fase van grote groei van Daalhoeve is voorbij.*

DATUM
29 april 2020

- h. Ja. Met de accountantsverklaringen is hier achteraf zicht op gekregen. Het is ook van belang om bij toekomstige aanvragen hier zicht op te krijgen. De nog vast te stellen ASV2020 heeft hierover expliciete artikelen opgenomen. In het project 'Verbetering subsidieverstrekking' is ook aandacht voor dit thema.*
- i. De aanwezigheid van eigen inkomsten of reserves kan in algemene zin invloed hebben op de hoogte van een subsidie. Hiervan is tot nu toe geen sprake geweest bij de Daalhoeve. De nog vast te stellen ASV2020 heeft hierover expliciete artikelen opgenomen. In het project 'Verbetering subsidieverstrekking' is ook aandacht voor dit thema.*
- j. Het pand waarin Daalhoeve is gehuisvest heeft een maatschappelijke bestemming. Het exploiteren (door de kinderboerderij) van horeca-activiteiten en boerderijwinkel zijn beperkt toepasbaar indien deze activiteiten ondergeschikt zijn aan en passen binnen de doelstellingen van een kinderboerderij. Dit is overigens ook zo benoemd in de huurovereenkomst*

Vraag 17:

- a. Hoe werkt de verkoop van het vlees van de lammetjes van het bedrijf natuurlijk begrazen via de kinderboerderij precies? Waarom moet dat via de kinderboerderij?
- b. Hoe werkt de vleeshandel precies van varkens en runderen niet afkomstig van de boerderij, maar wel via de boerderij worden verhandeld?
- c. Wat gaat u doen om een einde aan de vermenging te maken (punt op de lijst van de accountant)?
- d. De activiteiten uit het privébedrijf natuurlijk begrazen maakt gebruik van de voordelige situatie op Daalhoeve. De financiële voordelen van de accommodatie, het personeel, vrijwilligers, de vleesverkoop en dierenhandel kan via Daalhoeve belastingvrij, de subsidie. Gaat u hier een einde aan maken?
- e. Waarom zou een kinderboerderij met € 655.000 subsidie en allerlei donaties niet kunnen bestaan? Kan het privébedrijf eigenlijk wel financieel overleven als geen gebruik meer mag maken van de voordelen van de kinderboerderij?
- f. Het is vreemd de kinderboerderij voor dierenhandel en vleeshandel wordt gebruikt. Er is sprake van dieren- en vleeshandel naar België, mag een kinderboerderij dat, heeft ze daar vergunning voor?
- g. Bent u op de hoogte van de opbrengsten uit de vleeshandel en doorverkoop van dieren via de boerderij?
- h. Hoeveel winst wordt er jaarlijks gemaakt op de vleeshandel, de doorverkoop van dieren, die al dan niet van de boerderij komen, de honing? Kunt u aantonen dat de winst terug gaat naar de kinderboerderij of heeft u dat van horen zeggen?
- i. Vindt u het verantwoord dat een door u zwaar gesubsidieerde kinderboerderij adverteert voor het privébedrijf natuurlijk begrazen en de verkoop faciliteert voor pakketten lammerenvlees (die niet meer zijn aan te slepen) en barbecue pakketten? Is dat volgens u de opzet van een kinderboerderij?
- j. Het privébedrijf natuurlijk begrazen krijgt ook subsidie voor de honing, die commercieel verkocht wordt aan winkels. Hoe moeten we dat zien? Is dat niet concurrentievervalsend? Heeft u zicht op de inkomsten hiervan?
- k. Wat zijn we nu eigenlijk aan het subsidiëren? Weet u het nog?
- l. Gaat de belastingdienst akkoord met deze constructie?
- m. In de krant staat dat de kinderboerderij nog € 50.000 moet betalen aan de zoon voor de vleesverkoop door zijn privébedrijf. Heeft u zicht op hoe dat bedrag is opgebouwd en waarom dat geld moet worden betaald? Is dat geld van de vleesverkoop van dieren die op

DATUM
29 april 2020

- de kinderboerderij staan? Zijn er nog meer vorderingen die de zoon op de kinderboerderij heeft?
- n. Wat vindt u van deze vermengde situatie dat het privébedrijf van de zoon een vordering heeft op kinderboerderij waar vader penningmeester is? Moet zo'n situatie blijven bestaan?
  - o. Hoe kunt u nog achterhalen waar het subsidiegeld voor gebruikt wordt en waar het terecht komt als er zo'n kluwen van activiteiten in de vlees en dierenhandel is ontstaan op en via de boerderij?
  - p. Hoe kunt u een vlees en dierenhandel controleren als er cash wordt betaald?
  - q. Vindt u het nog zuiver dat u een zwaar gesubsidieerde kinderboerderij in stand houdt en laat gebruiken om een bedrijf haar commerciële activiteiten te laten uitvoeren?
  - r. De huur van de kinderboerderij bedraagt slechts €13.000 en wordt gesubsidieerd evenals de waterschapbelastingen, OZB. De inkomsten uit activiteiten zoals verhuur aan een BSO, aan Radar, zaalverhuur voor feesten en partijen, het voeren van een restaurant, terras, boerderijwinkel, zullen ruim boven deze € 13.000 uitkomen. Hoeveel inkomsten worden hieruit gegenereerd, en welk bedrag vloeit hier terug naar de kinderboerderij?

Antwoord 17:

- a. *Het bestuur van de Daalhoeve heeft mij geïnformeerd dat, om belangenverstrengeling te voorkomen, besloten is om vlees niet meer in te kopen bij Natuurlijk Begrazen. Ik ben van mening dat dit een juiste keuze is.*
- b. *De varkens zijn eigendom van Daalhoeve. Vlees van deze dieren wordt via de eigen boerderijwinkel verkocht. Ander vlees voor de verkoop wordt ingekocht bij een slagerij. Het bestuur heeft mij geïnformeerd dat dit vlees niet meer wordt ingekocht bij Natuurlijk Begrazen.*
- c. *Helderheid over bovenstaande is onderdeel van de verbeterpunten, zie antwoord 3. Op basis hiervan heeft het bestuur besloten geen vlees meer in te kopen bij Natuurlijk Begrazen.*
- d. *Zie voorgaande antwoorden.*
- e. *Er is geen sprake van een subsidiebedrag van € 655.000. Zie ook voorgaande antwoorden.*
- f. *Volgens informatie van het bestuur van Daalhoeve is er geen sprake van dier- en of vleeshandel naar België.*
- g. *De inkomsten van verkoop van vlees via de boerderijwinkel zijn onderdeel van de accountantsverklaring. Volgens informatie vanuit het bestuur van Daalhoeve worden er geen dieren met winst verkocht aan derden. Opbrengsten uit verkoop van dieren van de boerderij vloeien terug naar de stichting. Verder vindt er regelmatig ruilhandel plaats in het kader van gezond dierbeheer.*
- h. *Daalhoeve is een stichting zonder winstoogmerk. De inkomsten van de winkel en andere verkoop vloeien terug naar Daalhoeve, dit is onderdeel van de accountantsverklaring. Zie ook antwoord 17g.*
- i. *Zie antwoord 17a.*

DATUM
29 april 2020

- j. De gemeente heeft geen (subsidie)relatie met het bedrijf Natuurlijk Begrazen en daarmee geen zicht op geldstromen van deze partij. Het is wel van belang dat de geldstromen binnen de Daalhoeve financieel rechtmatig verlopen. Met een goedkeurende controleverklaring mag de gemeente ervan uitgaan dat dit het geval is.*
- k. De subsidie die wordt verstrekt is bedoeld voor kosten gerelateerd aan de organisatie van algemeen toegankelijke dagbesteding en de deelnemers hiervan.*
- l. Hiervoor moet ik u naar de belastingdienst verwijzen.*
- m. Dit is volgens de bestuur van de Daalhoeve onjuist. Zij geeft aan dat er sprake is van 1 vordering, namelijk de overname door Daalhoeve van de dieren die nu nog in eigendom zijn van de beheerder. Hiervoor loopt een afbetalingsregeling.*
- n. Ook dat is onderdeel van het verbeterplan. Zie antwoord 3 en 4 a. Inmiddels heeft het bestuur mij geïnformeerd geen vlees meer in te kopen bij Natuurlijk Begrazen. Het bestuur heeft mij ook geïnformeerd dat de Daalhoeve zal zoeken naar een andere penningmeester die uiterlijk 31 december 2020 in dienst zal treden*
- o. Door de verantwoording van de subsidie door Daalhoeve, inclusief de daarbij horende stukken (waaronder inhoudelijk verslag en accountantsverklaring) te beoordelen.*
- p. Ook dit is onderdeel van het verbeterplan. Zie antwoord 3.*
- q. Daalhoeve ontvangt momenteel subsidie vanuit het sociaal domein als Algemene voorziening voor dagactiviteiten, waarbij deze gerelateerd is aan opvang en inzet van deelnemers. De exploitatie van het boerderij gedeelte staat hier los van. Andere (commerciële) inkomsten zijn voor deze exploitatie noodzakelijk.*
- r. De inkomsten die Daalhoeve vanuit andere bronnen genereert vloeien terug naar de Stichting Boerderij Daalhoeve. De accountantscontrole ziet toe op de financiële rechtmatigheid van deze geldstromen.*

Vraag 18:

- a. Weet u waar de exoten vandaan komen en of deze exoten legaal het land zijn binnen gekomen, zijn de papieren in orde?*
- b. Hoe staat het met het onderkomen voor de exoten, exoten hebben meestal veel meer ruimte nodig zoals zebra's, kamelen, alpaca's. Hebben zij op dit moment voldoende ruimte? Als er steeds meer dieren op de boerderij komen, zal meer aangebouwd worden?*
- c. De schapen van het privébedrijf staan op de kinderboerderij. We kregen klachten dat het zelig is dat ze zo opgepropt staan. Heeft u hier zicht op en keurt u dat goed i.v.m. het dierenwelzijn?*

Antwoord 18:

- a. Volgens informatie vanuit het bestuur van Daalhoeve zijn de dieren legaal in Nederland en zijn de papieren in orde. Tevens is dit al meerdere malen gecontroleerd door de NVWA.*
- b. De verblijven van de dieren bieden voldoende ruimte, ook dit is meerdere malen gecontroleerd door de NVWA. De locatie biedt niet meer ruimte voor verblijven dan binnen*

DATUM
29 april 2020

de bestemming is toegestaan. Op 14 januari 2019 zijn door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit alle gevraagde rapporten over 2018 opgestuurd. De inhoud daarvan is destijds aan u bekend gemaakt.

- c. *De schaapskudde is sinds 2017 eigendom van Daalhoeve. De ruimte is voldoende en wordt jaarlijks door de NVWA gecontroleerd.*

Vraag 19:

Bent u van mening dat in de nieuwe subsidieverordening opgenomen moet worden dat:

- De eisen aan het toezicht en de controle door de subsidieambtenaren.
- Gesubsidieerde instellingen die niet aan de subsidievereisten voldoen door de benodigde accountantsverklaringen en verslagen niet te leveren en er geen subsidiebeschikking afgegeven kan worden of richtlijnen niet opvolgt (bv vermenging commerciële activiteiten of familiale verhoudingen op sleutelposities) dat dan de subsidie terugbetaald moet worden?
- Familierelaties op sleutelposities binnen een gesubsidieerde organisatie verboden zijn.
- Roulatie van penningmeesters verplicht is.
- Elk bestuur moet voldoen aan de eisen van de subsidieverantwoording, transparant moet zijn en medewerking dient te verlenen aan inzage, en zich actief op de hoogte moet stellen van de (wettelijke) en gemeentelijke subsidieregels en zich niet op onwetendheid mag beroepen.
- Geen vermenging van commerciële activiteiten met gemeentelijke subsidie mag plaatsvinden.

Antwoord 19:

Algemeen:

De Algemene Subsidieverordening 2020 ligt momenteel aan uw Raad voor ter vaststelling. Dit voorstel verwoordt het standpunt van het college over de inhoud. Het is nu aan uw Raad om hierover een besluit te nemen. Hieronder echter een toelichting de door u vermelde punten.

De Algemene Subsidieverordening 2020 die ter vaststelling voorligt regelt een aantal basisvoorwaarden m.b.t. subsidieverzoek, -verlening, -vaststelling en bijbehorende controle en verantwoordingsdocumenten. Daaraan moet elke subsidieverstrekking voldoen. In een aantal geval worden 'nadere regels' i.c. subsidieregelingen verdere eisen en voorwaarden gesteld, die relevant zijn in het kader van het specifieke doel van betreffende subsidie.

- Momenteel wordt een zogenaamd 'subsidiebureau' voorbereid waar de financiële en rechtmatigheidsaspecten van alle gemeentelijke subsidieverstrekkings worden getoetst. Dit is mede noodzakelijk om het zgn. 'vier-ogen-principe' te organiseren.*
- Zodra de ASV2020 is vastgesteld wordt een sanctieprotocol opgesteld. Dit is noodzakelijk omdat subsidieontvangers in verband met de rechtszekerheid zo tijdig mogelijk moeten kunnen weten wat de consequenties kunnen zijn als niet aan alle eisen is voldaan. Het zal steeds van de concrete casus afhangen hoe op basis van de richtlijnen in het sanctieprotocol het eindoordeel uitvalt en hoe dat gemotiveerd wordt.*
- In subsidieregelingen kunnen bepalingen m.b.t. persoonlijke en familierelaties binnen gesubsidieerde instellingen opgenomen worden als duidelijk is dat dit voortkomt uit en samenhangt met het doel van betreffende subsidie. Zoals reeds aangegeven heeft dit punt mijn aandacht bij het opstellen van nadere regels voor algemene voorzieningen.*

DATUM
29 april 2020

- d. *In het algemeen bemoeit de overheid zich niet met de privaatrechtelijke aspecten zoals statuten van gesubsidieerde organisaties. Echter, m.n. als een organisatie vrijwel geheel afhankelijk is van de overheidssubsidie zal de inhoud van de statuten, waaronder de benoeming en zittingsduur van bestuursleden een beoordelingspunt kunnen zijn. Dit kan op grond van de Awb en er kunnen eisen aan het stichtingsbestuur via de subsidieregeling gesteld worden. Ik ben vooralsnog niet voornemens om roulerend penningmeesterschap verplicht te stellen. Het vinden van een goede bestuursleden is al erg moeilijk voor vrijwillige besturen. Een goede penningmeester vinden is zodoende nog moeilijker en vraagt competenties die niet ieder bestuurslid heeft.*
- e. *Uiteraard kan geen enkele subsidieontvanger zich beroepen op onbekendheid met het subsidierecht zoals dat in de Awb, de ASV, de eventuele subsidieregeling en/of de beschikking is geregeld.*
- f. *Ten eerste is het van belang om te benadrukken dat ook stichtingen en verenigingen met een ideëel doel winst kunnen en mogen maken, ook als dat het oogmerk helemaal niet is. Het is echter wettelijk verplicht dat die winst weer helemaal wordt ingezet t.b.v. het doel van de stichting. Ten tweede is het afhankelijk van het subsidiedoel en de te subsidiëren activiteiten of de subsidie mag worden gebruikt om 'economische activiteiten' te ontwikkelen. Dat is niet verboden, zolang het voldoet aan het nationale mededingsrecht of het staatssteunrecht.*

Vraag 20:

- a. Wat verstaat u onder instandhouding van de kinderboerderij, wat is het bedrag dat nodig is om de kinderboerderij in stand te houden en hoe heeft u dat berekend, wat valt daaronder?
- b. Hoe kunt u het bedrag voor de instandhouding vaststellen als u geen zicht heeft op de commerciële inkomsten zoals hierboven vermeld?
- c. Waarom vindt u het niet van belang om hier zicht op te krijgen, u zou de hoogte van de subsidie er toch op kunnen afstemmen als het een hoog bedrag is.?

Antwoord 20:

- a. *De term 'instandhoudingssubsidie' betreft, zoals onder antwoord 14f aangegeven, een vanuit beleid voorgenomen maximale subsidie van structurele aard. De term 'instandhouding' heeft in dit begrotingsverband geen betekenis in de zin van het feitelijk in stand houden van de kinderboerderij als zodanig. Het 'instandhouden' slaat op de voortdurende van de subsidieverstrekking. Dit heeft geen relatie tot het in stand houden van de kinderboerderij als zodanig.*
- b. *Zie antwoorden op 14f en 20a. Er is geen relatie tussen de in de begroting vermelde subsidie en de commerciële inkomsten waar u op doet.*
- c. *Het is wel degelijk van belang hier in het kader van de subsidieaanvraag zicht op te krijgen. Zie antwoorden 16h en 16i.*

Vraag 21:

- a. Op een gegeven moment kwam Daalhoeve in opspraak, door foto's en verklaringen over dieren mishandeling (ook in bezit van verantwoordelijk wethouder) die zijn gemaakt op de

DATUM
29 april 2020

kinderboerderij van mishandelde dieren en dieren die het loodje hebben gelegd, maar ook van de pinguïns die maanden op een badkamer zaten opgesloten en poolvosjes idem dito. Het bestuur heeft toen diverse klokkenluiders een boerderijverbod gegeven. In principe doen klokkenluiders niets strafbaars, ze brengen zaken die niet deugen aan het licht. Ook mensen met wie er een meningsverschil was kregen een boerderijverbod. Er is sprake van een angstcultuur, ook bezoekers durven niets meer naar buiten te brengen omdat ze er met hun kinderen en kleinkinderen willen blijven komen en het risico niet van een toegangsverbod willen lopen.

Vindt u het acceptabel dat een bestuur van een door u zwaar gesubsidieerde kinderboerderij, burgers de toegang weigert middels een boerderijverbod?

- b. Op welke gronden kan zo'n boerderijverbod afgegeven worden en is dat eeuwigdurend?
- c. Staat dat een boerderijverbod in de statuten geregeld?
- d. Vindt u het acceptabel dat mensen bedreigd kunnen worden met een boerderijverbod als ze bepaalde zaken naar buiten brengen? Staat u deze angstcultuur toe?
- e. Moet het zover komen dat mensen naar de rechter stappen om het boerderijverbod op te heffen?

Antwoord 21:

- a. *Volgens informatie van het bestuur van Daalhoeve zijn er op dit moment 2 personen voor wie een boerderij verbod geldt. Voor één persoon is dit verbod geadviseerd door de politie, voor de andere persoon is dit geadviseerd door de begeleidende instantie van deze persoon. Uit deze informatie kan ik niet concluderen dat er buitensporig vaak of op een lichtvaardige wijze boerderijverboden worden gegeven.*
- b. *Iedere organisatie kan vanwege beheersmatige of andere redenen een persoon de toegang tot zijn privéterrein ontzeggen. De beoordeling hiervan is aan het bestuur. Ik ben van mening dat boerderijverboden enkel in uitzonderlijke gevallen zouden moeten worden toegepast. Het zou bovendien mogelijk moeten zijn om daar na verloop van tijd een gesprek over aan te gaan, mocht iemand graag een nieuwe kans willen.*
- c. *Nee.*
- d. *Een angstcultuur zoals u schetst, zou zeer onwenselijk zijn. Ik hecht grote waarde aan goede omgangsvormen bij algemene voorzieningen. Een algemene voorziening dient bovendien een veilige plek te zijn voor deelnemers. In de gesprekken die ik met Daalhoeve heb daarom meermaals gewezen op de noodzaak tot goede begeleiding van vrijwilligers en de aanwezigheid van een klachtenprocedure en vertrouwenspersoon. Op die manier moeten conflicten, waarin vervolgens mogelijk gekozen wordt voor een boerderijverbod, zo veel mogelijk voorkomen worden. Ook het boerderijverbod als zodanig is onderwerp van gesprek geweest.*

Bij Daalhoeve zijn veel mensen als deelnemer of bezoeker betrokken. Bij onderlinge problemen is de aangewezen weg om hierover gezamenlijk het gesprek aan te gaan. Dit kan bij Daalhoeve met medewerkers, of het bestuur. Tevens is er voor vrijwilligers/deelnemers de mogelijkheid om een externe vertrouwenspersoon te benaderen. In het beleid rondom algemene voorzieningen vind ik vrijwilligerstevredenheid een belangrijk thema. Zaken zoals een klachtenprocedure of de mogelijkheid om een vertrouwenspersoon te benaderen dienen goed gecommuniceerd te worden. Goede begeleiding van vrijwilligers is erg belangrijk. Bij het opstellen van de nadere regels is hier aandacht voor.

DATUM
29 april 2020

e. *Dat moet wat mij betreft zo veel mogelijk voorkomen worden.*

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,
Wethouder Zorg, Welzijn, Gezondheid en Diversiteit

Mara de Graaf.

Vragen ex art. 47 RvO